

Emmen - Drachten) rijden om daar een snelle ronde te maken. Lukt dat niet, dan doen we dit na het avondeten (wat we gaan nuttigen in een snackbar te Appelscha) vanaf 'De Bongerd' en de 'Kraaiheidepollen' tijdens de avondschemering. Lichten doen we daarna in overleg (locaties). Nergens is stroom voorhanden. Aggregaten en op accu's werkende lichtvallen zijn hier dus noodzakelijk. 'Smeersels' meenemen svp.

Contactpersoon: Gerard Bergsma. Telef. 0516-432414 of mobiel 06-10339230 (vanaf 10.00 uur op de excursiedag zelf).

Nationale Nachtvlinder Nacht 2011 Siep Sinnema

De Nationale NachtvlinderNacht wordt ieder jaar georganiseerd door De Vlinderstichting in samenwerking met de werkgroep Vlinderfaunistiek van EIS-Nederland.

De Nationale NachtvlinderNacht heeft twee doelen:

-zoveel mogelijk mensen op een spannende manier kennis laten maken met nachtvlinders

-tegelijktijd verspreid in het hele land gegevens van nachtvlinders verzamelen.

In 2011 zal de Nationale Nachtvlindernacht plaatsvinden op vrijdag 2 september.

Met de Kruidhof in Buitenpost is al afgesproken, dat wij in de tuin, net als voorgaande jaren, voor een nachtvlinderopstelling zullen zorgen.

Op onze website zullen we tijdig een overzicht geven van de locaties, waar vertegenwoordigers van de Vlinderwerkgroep Friesland een opstelling zullen plaatsen.

Verslag excursie Tjongervallei op 22 mei 2010 Luut de Zee

Op zaterdagmiddag 22 mei verzamelden zich om 14 uur bijna 20 leden van onze werkgroep bij de sluis in de Tjonger, op de plek waar de Alberdalaan de Tjonger passeert. Het weer was goed, de zon scheen en de temperatuur was aangenaam. Na enig overleg werd besloten eerst de Tjonger in zuidwestelijke richting te volgen. Eerst ging het over het fietspad. De ereprijs langs het fietspad werd onderzocht op de aanwezigheid van het Ereprijslangsprietmotje (*Cauchas fibulella*), maar deze soort werd niet aangetroffen ondanks de talrijk aanwezige ereprijs.

De dagvlinders lieten zich ook zien. Al snel konden dagpauwoog, kleine vos en klein geaderd witje worden genoteerd. Waar het fietspad de oever van de gekanaliseerde Tjonger verlaat, werd de weg vervolgd over de kade van de Tjonger. Daarna bereikten we vlot het eerste gebied met een oude meander van de Tjonger. Hier werden onder andere landkaartje, hooibeestje en bont zandoogje gezien. In de meander van de Tjonger kon onder andere bloeiende waterviolier

worden bewonderd. Op de bloeiende pinksterbloemen in de graslanden langs de meanders werd het pinksterbloemlangsprietje (*Cauchus rufimitrella*) gezien. Ook werd hier de bruine vuurvliinder gezien. Hierna werd de Tjonger nog een stukje verder gevolgd waarna op een gegeven moment werd besloten om de terugweg te aanvaarden. Rond 17 uur waren we weer terug bij de parkeerplek bij de sluis. Hoewel de weersverwachtingen voor de avondexcursie niet erg hoopvol waren, besloot een negental deelnemers de hoop niet op te geven. Daarom werd voor de warme hap een snackbar in Oldeberkoop opgezocht. Het gezamenlijk patat eten is een niet meer weg te denken onderdeel van de excursies. Wat vlinderwaarnemingen betreft is het bij elke excursie weer afwachten of het mee- of tegenvalt, maar het bezoek aan de snackbar is steevast een hoogtepunt. Bij de snackbar aangekomen werd het terras verplaatst naar de overkant van de straat aan het water, zodat we lekker in de zon zaten. In het water konden we aanschouwen hoe een futenpaar elkaar afwisselde op het nest. Het duurde lang voor het eten op tafel kwam maar dat mocht de pret niet drukken. De spare ribs waren erg populair. Toen het eten eenmaal geserveerd was, hebben we vervolgens lekker gesmikkeld. Om het geheel af te maken werd een ijsje besteld.

Nadat de magen waren gevuld was de keuze om de locatie van de avondexcursie te gaan verkennen of een mannelijke striptease in de naast de snackbar gelegen horecagelegenheid te bezoeken. Maar unaniem werd besloten om de eerste mogelijkheid te kiezen. Dus met de auto werd de locatie grenzend aan de Tjonger opgezocht. Dit gebied bestond uit een oude meander van de Tjonger omgeven door grasland en bosjes. Het was een mooi gebiedje waar we een even hebben rondgestruind. Aan de overkant van de Tjonger hoorden we de wiewaal zingen. Behalve een paar reeën hebben we ook nog een aantal vlinders waargenomen, zie tabel 1. Verder was er in het bos een dassenburcht met een heel lang zandspoor bij een van de ingangen van de burcht. In het grasland groeide plaatselijk veel smalle weegbree. Daar hebben we tientallen exemplaren van *Aspilapteryx tringipennella* gezien, een soort die mineert op weegbree. Deze soort wordt niet zo vaak waargenomen en de meeste waarnemingen zijn gedaan langs de kust. Al snel werd duidelijk dat het voor het opzetten van de lamp te koud was om een redelijke vangst te verwachten. Daarom hebben we afgezien van het opstellen van de lampen en de auto weer op te zoeken en naar huis te gaan. Op de terugweg naar de auto werd nog een nestje van de tuinfluiter gevonden met 5 eieren. Voor de voetballiefhebbers was er nog een alternatief, die konden bij thuiskomst nog het restant van de Champions League finale tussen Internazionale en Bayern München bekijken.

Tabel 1: Soortenlijst Tjongervallei

Dagvlinders	
<i>Gonepteryx rhamni</i>	Citroenvlinder
<i>Anthocharis cardamines</i>	Oranjetipje
<i>Pieris brassicae</i>	Groot koolwitje
<i>Pieris napi</i>	Klein geaderd witje
<i>Lycaena phlaeas</i>	Kleine vuurvlinder
<i>Lycaena tityrus</i>	Bruine vuurvlinder
<i>Pararge aegeria</i>	Bont zandoogje
<i>Coenonympha pamphilus</i>	Hooi beestje
<i>Vanessa atalanta</i>	Atalanta
<i>Inachis io</i>	Dagpauwoog
<i>Aglais urticae</i>	Kleine vos
<i>Araschnia levana</i>	Landkaartje
Macro's	
<i>Opisthocraptis luteolata</i>	Hagedoornvlinder
<i>Lythria cruentaria</i>	Zuringspanner
<i>Xanthorhoe designata</i>	Koolbandspanner
<i>Xanthorhoe spadicearia</i>	Bruine vierbandspanner
<i>Xanthorhoe ferrugata</i>	Vierbandspanner
<i>Xanthorhoe montanata</i>	geogde bandspanner
<i>Autographa gamma</i>	Gamma-uil
<i>Deltote deceptor</i>	Bonte marmeruil
<i>Panemeria tenebrata</i>	Dwerghuismoeder
Micro's	
<i>Adela reaumurella</i>	Blinkend langsprietje
<i>Cauchas rufimitrella</i>	Pinksterbloemlangsprietje
<i>Incurvaria masculella</i>	Donker kamsprietbladsnijdertje
<i>Psyche casta</i>	Gewone zakdrager
<i>Caloptilia alchimiella</i>	Gewoon eikenbladkegelmotje
<i>Phyllonorycter quercifoliella</i>	Langstreep eikenvouwmijnmotje

<i>Aspilapteryx tringipennella</i>	Weegbreegratie
<i>Yponomeuta evonymella</i>	Vogelkersstippelmotje
<i>Yponomeuta padella</i>	Groot meidoornstippelmotje
<i>Argyresthia conjugella</i>	Gewoon lijsterbestreuzeltje
<i>Glyphipterix simplicella</i>	Kroopaarvleugelwippertje
<i>Elachista maculicerusella</i>	Wit rietmineerdertje
<i>Eulia ministrana</i>	Gevlamde bladroller
<i>Argyroploce lacunana</i>	Onkruidbladroller
<i>Anthophila fabriciana</i>	Kleine brandnetelmot
<i>Chrysoteuchia culmella</i>	Kleine bruine zwenkgrasmot
<i>Pyrausta aurata</i>	Muntvlindertje

**Verslag excursie ‘Groote Veen en Kraaiheidepollen’ in het Drents-Friese
Wold bij Appelscha op zaterdag 12 juni 2010 Gerard Bergsma**

Op de parkeerplaats van het Bezoekerscentrum van Staatsbosbeheer te Appelscha (Terwisscha) hebben zich 9 deelnemers (waaronder Kees en Stella Boele) verzameld. Alhoewel het een zonnige dag is, valt de opkomst nogal tegen. We rijden met de auto's naar de parkeerplaats in het bos vlakbij het 'Groote Veen'. Daar lopen we via een lang pad naar de ringweg rond het 'Groote Veen'. Dit redelijk omvangrijke gebied bestaat uit ruig oneffen terrein met hoogtes en laagtes, droge en natte stukken met struik- en dopheide. In het midden bevindt zich een vrij groot meer, die vanaf de ringweg niet of nauwelijks is te zien. Op de ringweg aan de noordoostkant zien we meteen een aantal vlindersoorten, zoals de Melkwitte zomervlinder (*Jodis lactearia*), het Klein koolwitje (*Pieris rapae*), een vrouwtje Roodbandbeer (*Diacrisia sannio*), de Zilverstreep (*Deltote bankiana*), de Bonte bandspanner (*Epirrhoe tristata*), een Bont zandoogje (*Pararge aegeria*), de Sint-jacobsvlinder (*Tyria jacobaeae*), een vrouwtje Citroenvlinder (*Gonepteryx rhamni*), een Kleine vuurvlinder (*Lycaena phlaeas*), drie Bruine vuurvlinders (*Lycaena tityrus*), een Groot dikkopje (*Ochlodes sylvanus*) plus rupsen van de Donsvlinder (*Euproctis similis*), en de Nachtpauwoog (*Saturnia pavonia*). We lopen het terrein een stuk in tot bij het meer. Aan de rand ervan is het uitkijken geblazen, want het is er erg drassig en glad en overal zitten diepe gaten met water waar je zo in kunt zakken. Her en der aan de oever van het meer groeit en bloeit het vleesetende plantje zonnedauw. Bij de noordwestkant van het gebied aangekomen zien we ineens enkele rupsen van de Nonvlinder (*Lymantria monacha*) op de stam van een boom naast het pad. Het zijn prachtige fotogenieke